

Formele opmerkingen bij de aanpassing van de Vlaamse be- groting voor 2018

INHOUD

1	Ontwerp van middelenbegroting	3
2	Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen	5
3	Ontwerp van uitgavenbegroting - krediettabel	6
4	Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen	8
5	Toelichtingen	13

1 Ontwerp van middelenbegroting

CBo-9CEBABA-OP: Ontvangsten participaties – Financiële operaties – Actief schuldbeheer

Om de leesbaarheid van de begroting en de toelichtingen te bevorderen beveelt het Rekenhof aan om de terugbetalingen door instellingen in het kader van de centrale financiering uit te splitsen per rechtspersoon.

Overzicht begrotingsfondsen

Het Rekenhof stelt vast dat een aantal begrotingsfondsen opgenomen in het decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018 niet meer zijn opgenomen in het ontwerpdecreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2018¹.

Het Rekenhof merkt op dat als een begrotingsfonds wordt stopgezet, zowel de desaffectatie van de resterende middelen als de opheffing van het begrotingsfonds decretaal moet worden bepaald.

Voor het begrotingsfonds *FAA - Fonds Management Ondersteunende Diensten Onderwijs* ontbreekt het ontvangstenartikel. Het Rekenhof beveelt aan om het overzicht te vervolledigen zodat elk begrotingsfonds een ontvangsten- en uitgavenartikel omvat.

Het saldo van hetzelfde begrotingsfonds wordt volgens het overzicht gedesaffecteerd, maar het Rekenhof kon hiervoor geen decretale basis terugvinden.

Klimaatfonds

Begrotingsartikel *QBo-9QCHTIB-OW* neemt de ontvangsten op van het Vlaamse klimaatfonds in het kader van het Vlaamse gedeelte van de Belgische ontvangsten van de veiling van de Europese emissierechten. De raming stijgt van 66,5 miljoen euro naar 94 miljoen euro ten gevolge een stijging van de gemiddelde prijs van de EU-ETS rechten van de afgelopen maanden. De toelichting is niet duidelijk over de inschatting van de prijsstijging.

Dat bedrag is onderschat doordat het in 2016 bereikte voorlopige akkoord over de verdeling van de Belgische inkomsten uit de Europese veiling van emissierechten voor broeikasgasrichtingen in de periode 2013-2020, pas in 2018 in werking zal treden als alle federale en gewestelijke parlementen het akkoord hebben bekrachtigd. Conform artikel 10 van het rekendecreet moet niet enkel worden voorzien in de verwachte opbrengsten in 2018 volgens de principes van het vastgesteld recht, maar ook in de opbrengsten waarop het Vlaams Gewest nog recht op heeft voor het jaar 2017. Voor de periode november 2017–december 2017 gaat dat over een bedrag van 15 miljoen euro.

Op begrotingsartikel *QBo-9QCHTIB-OW* worden naast het Vlaamse aandeel in de Belgische opbrengsten van de veiling van de Europese emissierechten, ook de opbrengsten aangerekend van de sancties die zijn bepaald in het kader van de handhaving op de inlevering van emissierechten door BKG-exploitanten, de mogelijke supplementaire inkomsten met

¹ Het gaat om volgende begrotingsartikels van de middelenbegroting:

- Onbekend begrotingsfonds (ECo-9ECGT-OW)
- Andere beleidsthema's Onderwijs (FBo-9FHETAM-OI en FBo-9FHETAM-OP)

betrekking tot het klimaat-responsabiliseringsmechanisme voorzien in artikel 65 quater van de bijzondere financieringswet en de eventuele terugbetalingen van onbenut gebleven subsidies die werden uitgekeerd in het kader van de uitvoering van goedgekeurde projecten binnen het Vlaamse Klimaatfonds. De aangepaste begroting 2018 begroot daarvoor geen inkomsten, noch verstrekt de toelichting daarover enige bijkomende verduidelijking.

De Warande

Nu de renteloze lening van 30.000.000 Belgische frank (743.680,57 euro) uit 1987 aan zakenclub De Warande is terugbetaald, wordt een nieuwe lening van 800.000 euro toegekend. De terugbetaling gebeurt op dezelfde manier, met name door de kostprijs voor de lidgelden van ministers, kabinetschefs en topambtenaren in mindering te brengen op de lening.

Omwille van transparantie en boekhoudkundige orthodoxie verdient het aanbeveling dat de lening effectief wordt terugbetaald en dat de lidgelden worden aangerekend hetzij op de kabinetsbegrotingen voor de ministers en de kabinetschef, hetzij op de begroting van de betrokken entiteiten voor de leidend ambtenaren. Zo wordt de jaarlijkse begrotingsruiter om de lidgelden in mindering te brengen van het uitstaande bedrag, overbodig.

2 Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen

Artikel 11

In de verantwoording bij dit artikel wordt “Onroerend Erfgoed” opgenomen bij de beschrijving van het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur terwijl dit ressorteert onder het beleidsdomein Omgeving. Voor dit laatste beleidsdomein wordt overigens geen toelichting gegeven bij de andere veranderingen ten opzichte van de initiële begroting 2018 aan de lijst met begrotingsartikelen waarop subsidies verleend kunnen worden.

Subsidie Alamire foundation

De Alamire foundation kan op basis van artikel 11 van het ontwerpdecreet tot aanpassing van de begroting 2018 een subsidie ontvangen ten laste van begrotingsartikel EBo-1EEG2HA-WT (het verrichten van wetenschappelijk onderzoek door de instellingen van postinitieel onderwijs en hogere instituten voor schone kunsten), volgens de toelichting voor een geraamd bedrag van 0,8 miljoen euro. Deze vzw is volgens het Rekenhof echter geen instelling voor postinitieel onderwijs noch een instituut voor schone kunsten, zodat de nieuwe subsidie niet past binnen de omschrijving van het begrotingsartikel.

Subsidie VZW Forum Vlaamse archeologie

In artikel 11 wordt de decretale basis voor de facultatieve subsidie aan VZW Forum Vlaamse archeologie gelegd. Dit artikel vermeldt begrotingsartikel QGo-1QGA2BC-WT terwijl het budget voorzien wordt op begrotingsartikel QGo-1QGA2BB-WT. Artikel 11 dient in die zin aangepast te worden.

Artikel 69

Voor een aantal in dit artikel vermelde entiteiten ontbreekt een voorgelegde begroting. Het gaat bijvoorbeeld om Solentra en het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking.

3 Ontwerp van uitgavenbegroting - krediettabel

3.G. Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Departement WVG

Dotatie commissies juridische bijstand: in de administratieve uitgavenbegroting staat als vertrekkende dotatie naar de commissies juridische bijstand 1,2 miljoen euro opgenomen terwijl in de bijlagen met de begrotingen van de rechtspersonen 1,1 miljoen euro als binnenkomende dotatie staat vermeld. Uit de programmatoelichting kan afgeleid worden dat 1,1 miljoen euro het correcte bedrag is: de prestaties van advocaten zouden oorspronkelijk vanaf 01/01/2018 onderworpen zijn aan btw, en werden verhoogd. Op basis van nieuwe info blijkt dat het nieuwe tarief wordt uitgesteld tot 01/07/2018, vandaar dat de subsidie opnieuw wordt bijgesteld tot 1,1 miljoen euro in plaats van 1,2 miljoen euro.

3.M. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

MBo-1MFF2AH-PA – Combimobiliteit

De initiële begroting 2018 voorzorg op een nieuw artikel MBo-1MFF2AH-PA – Participaties - Participaties in functie van een coherent Vlaams combimobiliteitsbeleid' 100,0 miljoen euro VAK en VEK om te participeren in de uitbouw van geïntegreerde mobiliteitsknooppunten (zoals randparkings), maar gaf geen verdere en meer concrete informatie over de aanwending van die kredieten en de geplande participaties. De VEK worden bij deze begrotingsaanpassing weliswaar verminderd met 99,0 miljoen euro, er wordt dus nog niet verwacht dat er in de loop van 2018 veel betalingsverplichtingen zullen voortvloeien uit de eventuele participaties, maar de begrotingsdocumenten geven nog steeds geen toelichting over welke participaties in 2018 zouden worden genomen.

Verkeersveiligheidsfonds – MBo-1MFF4AB-WT

De aangepaste ontwerpbegroting 2018 voorziet binnen het variabel krediet van het verkeersveiligheidsfonds 31,6 miljoen euro (artikel MBo-1MFF4AB-WT) voor subsidies (o.a. aan CARA²), investeringen (o.a. voor trajectcontroles) en werkingsuitgaven voor de ondersteuning van het verkeers- en het verkeersveiligheidsbeleid, en 2,6 miljoen euro (artikel MBo-1MFF4AV-IS) voor de Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

De kredieten van artikel MBo-1MFF4AB-WT – Werking en toelagen – Ondersteuning van het verkeers- en verkeersveiligheidsbeleid worden sinds de start van het verkeersveiligheidsfonds in 2015 echter slechts in beperkte mate aangewend, hoewel de behoeften inzake verkeersveiligheid bijzonder groot waren en nog steeds zijn. De replieken bij de initiële begroting 2018 verwezen hieromtrent naar het nieuwe geïntegreerd meerjarig investeringsprogramma (GIP) waarin ook de geplande (investerings)uitgaven voor dit fonds mee zouden worden opgenomen. Deze begrotingsaanpassing bevat echter geen nieuwe informatie over het GIP. Het is bijgevolg nog steeds niet duidelijk voor welke projecten de kredieten op artikel MBo-1MFF4AB-WT in 2018 zullen worden aangewend.

---

² Centrum voor Rijgeschiktheid en Voertuigaanpassing.

3.Q. Beleidsdomein Omgeving

Aanrekeningsregels werkingssubsidies

Om in overeenstemming te zijn met de gewijzigde aanrekeningsregels voor werkingssubsidies conform VABN advies 2017/6 betreffende het boeken van werkingstoelagen van 8 maart 2017 is er éénmalig een extra VEK budget nodig op volgende begrotingsartikelen

Begrotingsartikel	Tegenpartij	Bedrag (in duizend euro)
QB0-1QCH2DW-IS	VMM	16.627
QBX-3QCH2EV-IS	OVAM	22.247
QBX-3QCH2GY-IS	VLM	10.555
QBX-3QCH2DW-IS	VMM	269
		49.698

Deze extra uitgaven hebben geen impact op het ESR-vorderingensaldo aangezien dit dotaties betreffen richting een entiteit behorende tot de Vlaamse overheid.

Grondenbanken binnen de algemene uitgavenbegroting en DAB Minafonds

De algemene uitgavenbegroting moet in overeenstemming gebracht worden met de correcte werkwijze voor de boekhoudkundige verwerking van grondenbanken en ruilverkavelingen. De begroting voorziet enkel de vooruitbetaling die ANB betaalt aan VLM voor de grondenbank Vinderhoutse bossen als een dotatie van 850,0 miljoen euro op begrotingsartikel QD0-1QCH4FY-IS en die DAB Minafonds betaalt aan VLM voor de grondenbanken als een dotatie van 5,6 miljoen euro op begrotingsartikel QBX-3QCH2FY-IS. De effectieve uitgaven van gronden en de doorgerekende kosten en opbrengsten worden niet voorzien in de begroting.

- De aan VLM betaalde vooruitbetaling moet voorzien worden op een begrotingsartikel met ESR-aggregaat PA (conform VABN-advies 2016/4 betreffende de verwerking van ontvangen voorschotfacturen van 14/12/2016: vooruitbetalingen worden conform het ESR 2010 beschouwd als kredietverleningen en bijgevolg in het ESR aangerekend in de groep 8).
- De overdrachten van gronden van VLM naar Minafonds moeten voorzien worden op een begrotingsartikel met ESR-aggregaat WT.
- De doorrekening van door VLM betaalde kosten zoals onroerende voorheffing moeten voorzien worden op een begrotingsartikel met ESR-aggregaat WT.
- De doorrekening van door VLM ontvangen opbrengsten zoals pacht opbrengsten moet voorzien worden op een begrotingsartikel met ESR-aggregaat OW.
- De afrekening van de overdracht van gronden en doorgerekende kosten en opbrengsten op de vooruitbetaling moeten voorzien worden op een begrotingsartikel met ESR-aggregaat OP (conform VABN-advies 2016/4 betreffende de verwerking van ontvangen voorschotfacturen van 14/12/2016: afrekeningen van vooruitbetalingen worden conform het ESR 2010 beschouwd als kredietverleningen en bijgevolg in het ESR aangerekend in de groep 8).
- De eindafrekening van de grondenbank moet voorzien worden op ESR code 85.xx bij een overschot of op code 89.xx bij een tekort.

4 Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen

4.F. Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Begroting Gemeenschapsonderwijs

De begroting van het Gemeenschapsonderwijs betreft enkel die van het centrale niveau en niet die van de scholengroepen. Volgens toelichting van het GO! is het gezien de timing³ praktisch niet haalbaar een geconsolideerde begroting op te maken. Bovendien stellen zij dat het opnemen van een geconsolideerde begroting een ongelijke behandeling zou zijn ten opzichte van de andere netten. De scholengroepen zijn nochtans expliciet opgenomen onder sectorcode 13.12 op de lijst van de Nationale Bank van publieke eenheden. Wel zijn zowel de werkingskosten als de personeelskosten van de scholengroepen van het GO! (net zoals van de scholen van het vrij gesubsidieerd onderwijs) opgenomen onder het agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi), waardoor het niet voorleggen van een geconsolideerde begroting enigszins wordt gemilderd.

Sociale dienst voor de personeelsleden van het GO!

In de begroting van deze instelling werd een werkingsdotatie van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen ten bedrage van 0,7 miljoen euro. Dit bedrag stemt niet overeen met het bedrag dat is opgenomen in de tabel van de administratieve uitgavenbegroting. Onder begrotingsartikel FCo-1FGEzAU-IS is een bedrag van 0,8 miljoen euro opgenomen.

In de begroting van de Sociale dienst voor de personeelsleden van het GO! worden noch het overgedragen saldo, noch het over te dragen saldo opgenomen.

School Invest en DBFM Scholen van Morgen

Er is geen overeenstemming tussen de uitgaven voor kredietverleningen (ongeveer 104,0 miljoen euro) bij School Invest en de ontvangsten uit de opnames van de garantielening (ongeveer 101,0 miljoen euro) bij de DBFM Scholen van Morgen.

4.J. Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

De VDAB paste in de begrotingsuitvoering 2017 de ESR 2010 aanrekeningsregels voor Europese subsidies toe, door de vordering van de nog te ontvangen subsidies op te nemen (22,6 miljoen euro met ESR-code 84.11). In de aangepaste begroting 2018 is die vordering nog niet uitgedrukt.

In de begrotingsuitvoering 2017 van de VDAB was er een herclassificatie van de ESR-code 31.22 'Overige exploitatiesubsidies overheid' naar de ESR-code 31.40 'Vermindering van werkgeversbijdragen voor bepaalde doelgroepen', voor de uitdovende maatregel RSZ-

---

³ Volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 1999 betreffende de economische begroting voor de scholengroepen en het centrale niveau van het Gemeenschapsonderwijs moet de begroting van de scholengroepen ten laatste op 31 januari van het betrokken jaar worden bezorgd aan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs en de herziene begroting ten laatste op 30 september van het begrotingsjaar.

kortingen voor leefloners. In de aangepaste begroting 2018 werd dit krediet ad 6,1 miljoen euro nog niet overgeheveld naar de gewijzigde ESR-code.

4.K. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

EV ILVO

De begroting van het EV ILVO vermeld onder hoofdstuk 1 – lopende uitgaven voor goederen en diensten voor de lonen enkel een budget bij ESR code 11.11 lonen en sociale lasten terwijl er ook uitgaven gebeuren op de ESR codes 11.20 sociale bijdragen, 11.31 directe toelagen en 11.40 lonen in natura.

4.M. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

VVM

De investeringsuitgaven (ESR rubriek 7) van De Lijn worden niet ingedeeld op basis van de aard van de investering, maar op basis van de financiering. De toelichting bij de aangepaste begroting licht de wijziging van de investeringsmachtiging wel toe ten opzichte van de initiële begroting 2018, maar verschaft verder geen duidelijk beeld over het geplande investeringsbeleid van De Lijn in 2018. De investeringsdotatie is bijgevolg onvoldoende onderbouwd.

Vlaams Infrastructuurfonds (VIF)

MBU-3MFF2AI-WT

Artikel MBU-3MFF2AI-WT – ‘Snel inspelen op (investerings)opportunities binnen het beleidsdomein MOW’ werd bij de initiële begroting 2018 gecreëerd binnen het VIF voor nieuwe beleidsinitiatieven, maar behalve de grote investeringsdossiers van de luchthavenontwikkelingsmaatschappijen waarvoor met een begrotingsruiter vastleggingskredieten van 2017 werden overgedragen, vermeldt de toelichting bij dit artikel nog steeds geen andere opportuniteiten om de voorziene kredieten (een VAK van 43,0 miljoen euro en een VEK van 5,9 miljoen euro) te benutten.

De replieken bij de initiële begroting 2018 verwezen in dit verband naar het nieuwe geïntegreerd meerjarig investeringsprogramma (GIP) waarin vanaf 2018 de investeringsprogramma's van alle entiteiten van het beleidsdomein MOW gebundeld zouden worden. Dit GIP zou vervolgens ook fungeren als basis voor verschuivingen bij de begrotingsaanpassing 2018. Deze bevat echter geen nieuwe informatie over het GIP. Voor artikel MBU-3MFF2AI-WT blijft het dus onduidelijk voor welke (investerings) opportuniteiten de voorziene kredieten zullen worden gebruikt.

Bovendien wordt de Vlaamse Regering in artikel 24 van het ontwerpdecreet gemachtigd zowel het VAK als het VEK ingeschreven onder dit artikel gedeeltelijk over te schrijven naar artikel QBo-1QFF2MA-WT – Werking en toelagen – Dierenwelzijn – Vlaanderen als voorloper in Europa: naar een sterk en doordacht dierenwelzijnsbeleid in het kader van eventuele beleidsopportuniteiten binnen het beleidsveld Dierenwelzijn. Deze bepaling gaat in tegen de specialiteit van de begroting en doet afbreuk aan de transparantie omdat het

niet langer duidelijk is voor welk beleidsdomein en voor welke uitgaven de kredieten op artikel MBU-3MFF2AI-WT moeten dienen.

MDU-3MHF2AI-LE

De toelichting bij de begroting van het beleidsdomein MOW vermeldt in de tabel bij artikel MDU-3MHF2AI-LE – Leningen – Beschikbaarheidsvergoedingen investeringen weginfrastructuur kredieten voor het kapitaalgedeelte van de beschikbaarheidsvergoedingen voor het project A11 - Brugge. Dit zijn echter de bedragen voor het project R4 – Gent i.p.v. A11 - Brugge.

MDU-3MHF2AI-WT

Artikel MDU-3MHF2AI-WT – Werking en toelagen - Beschikbaarheidsvergoedingen investeringen weginfrastructuur bevat het gedeelte onderhoud en rente van de beschikbaarheidsvergoedingen voor een aantal PPS-projecten.

Voor de projecten Noord-Zuid Kempen, R4 - Gent en Zaventem zijn er verschillen tussen de cijfers opgenomen in de tabel bij dit artikel in de toelichting en de ontvangsten die zijn opgenomen in de resp. begrotingen van deze projecten. Deze hebben gedeeltelijk te maken met de door AWV te betalen BTW. Dit verklaart echter niet het volledige verschil.

De voorziene kredieten voor de delen kapitaal, rente en onderhoud van de beschikbaarheidsvergoedingen van het project R4 - Gent komen ook niet overeen met de bedragen vermeld in de aflossingstabel voor dit project.

De Vlaamse Waterweg (DVW)

Op begrotingsartikel MBo-1MIF5AW-IS *Interne stromen–de Vlaamse Waterweg NV* dalen de investeringsdotaties aan DVW met 70,3 miljoen euro. Volgens de toelichting bij de ontwerpbegroting van DVW zou de daling voor 50,8 miljoen euro worden gecompenseerd door aanwending van het overgedragen saldo. De aangepaste ontwerpbegroting zelf van DVW vermeldt inderdaad een stijging van het overgedragen overschot van 49,9 miljoen euro bij de initiële begroting naar 110,5 miljoen euro. Volgens de uitvoeringcijfers 2017 in dezelfde ontwerpbegroting is het naar 2018 over te dragen overschot eveneens 110,5 miljoen euro. De individuele en goedgekeurde uitvoeringsrekeningen van DVW en Waterwegen & Zeekanaal, die sinds begin 2018 zijn gefuseerd, vermelden voor 2017 echter een over te dragen overschot van respectievelijk 7,4 en 48,5 miljoen euro, wat slechts de helft is van de overdracht opgenomen in de aangepaste ontwerpbegroting van DVW voor 2018.

4.P. Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur

DAB Overheidspersoneel

In de programmatoelichting is voor het over te dragen saldo naar 2019 sprake van 5.791 duizend euro. Het correcte bedrag is 5.788 duizend euro.

Agentschap Toegankelijk Vlaanderen

De programmatoelichting voor ESR-code 46.10 (Toelage vanuit de Vlaamse overheid) beschrijft een ontvangststijging van 18 duizend euro terwijl anderzijds volgens de in de

programmatoelichting opgenomen tabel, de ontvangsten ten opzichte van de initiële begroting, gelijk blijven.

Agentschap Binnenlands Bestuur - Erfpacht Muntpunt

Sinds de begrotingsaanpassing 2017 wordt de erfpachtvergoeding voor het Muntpunt finaal aangerekend op de kredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB). Dit verloopt via twee begrotingsartikels, PJo-1PGI2ED-LE voor de niet-geïndexeerde hoofdsom en PJo-1PGI2ED-WT voor de rest van de driemaandelijke annuïteit. Er moet betaald worden aan het begin van elke driemaandelijke periode op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober. Op artikel PJo-1PGI2ED-LE dient ten laste van 2018 als hoofdsom een bedrag van 984,8 duizend euro betaald te worden. In de begroting wordt een bedrag van 994,0 duizend euro voorzien. Dit stemt overeen met de hoofdsom voor de betalingen op 1 april 2018, 1 juli 2018, 1 oktober 2018 en 1 januari 2019. De kredieten op PJo-1PGI2ED-LE dienen dus verlaagd te worden tot 985,0 duizend euro. De kredieten op artikel PJo-1PGI2ED-WT dienen overeenkomstig verhoogd te worden.

4.Q. Beleidsdomein Omgeving

Grondebanken beheerd door VLM

De begroting van de VLM moet in overeenstemming gebracht worden met de correcte werkwijze voor de boekhoudkundige verwerking van grondebanken en ruilverkavelingen

- De ontvangen vooruitbetalingen moeten voorzien worden op ESR codes 89.xx (conform VABN-advies 2016/4 betreffende de verwerking van ontvangen voorschotfacturen van 14/12/2016: vooruitbetalingen worden conform het ESR 2010 beschouwd als kredietverleningen en bijgevolg in het ESR aangerekend in de groep 8).
- De overdrachten van gronden van VLM naar Minafonds moeten voorzien worden op begrotingsartikel 76.12.
- De doorrekening van door VLM betaalde kosten zoals onroerende voorheffing moeten voorzien worden op de relevante uitgaven ESR-codes.
- De doorrekening van door VLM ontvangen opbrengsten zoals pacht opbrengsten moet voorzien worden op de relevante ontvangsten ESR-codes.
- De afrekening van de overdracht van gronden en doorgerekende kosten en opbrengsten op de vooruitbetaling moeten voorzien worden op ESR-code 85.xx (conform VABN-advies 2016/4 betreffende de verwerking van ontvangen voorschotfacturen van 14/12/2016: afrekeningen van vooruitbetalingen worden conform het ESR 2010 beschouwd als kredietverleningen en bijgevolg in het ESR aangerekend in de groep 8).
- De eindafrekening van de grondbank moet voorzien worden op ESR code 85.xx bij een overschot of op code 89.xx bij een tekort.

In de begroting worden de vooruitbetalingen die de verschillende partners aan de VLM betalen, voorzien als een dotatie en niet als een kredietverlening voor een totaalbedrag van 14,1 miljoen euro. Het gaat over volgende ESR-codes:

Binnen de Vlaamse overheid		
66.12	Dotatie ANB voor grondenbank Groenpool Vinderhoutse Bossen (QDo-1QCH4FY-IS)	850
66.31	Dotatie ANB voor grondenbank Sigma ANB (QBX-3QCH2FY-IS)	3.700
66.31	Dotatie ANB voor grondenbank Natuurcompensaties Achterhave Zeebrugge (QBX-3QCH2FY-IS)	444
66.31	Dotatie ANB buffer voor grondenbanken (QBX-3QCH2FY-IS)	1.500
66.31	Dotatie vanuit Afdeling Maritieme toegang voor grondenbank Gentse kanaalzone (MBU-3MIF2AU-IS)	750
66.31	Dotatie vanuit Afdeling Maritieme toegang voor grondenbank LSO (MBU-3MIF2AU-IS)	1.000
66.31	Dotatie vanuit Afdeling Maritieme toegang voor grondenbank RSO Opstalvalleigebied (MBU-3MIF2AU-IS)	1.210
66.31	Dotatie vanuit Agentschap Wegen en Verkeer voor grondenbank N6o	500
Met lokale entiteiten		
68.11	Kapitaaloverdrachten van provincie West-Vlaanderen voor de grondenbank De Gavers	500
68.21	Kapitaaloverdrachten vanuit Gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen voor grondenbank LSO	1.000
68.21	Kapitaaloverdrachten vanuit Maatschappij LinkerScheldeOever voor grondenbank LSO	1.000
68.21	Kapitaaloverdrachten vanuit Gemeentelijke havenbedrijf Antwerpen voor grondenbank RSO	806
Met de federale overheid		
69.40	Kapitaaloverdrachten van de federale overheid voor grondenbank RSO (NMBS/Infrabel)	806

Welke budgetten voorzien zijn voor de overdracht van gronden is niet duidelijk. Er is wel een budget voorzien van 3,5 miljoen euro op ESR code 76.12 voor grondenbanken maar in de toelichting kan niet opgemaakt worden of dit kadert in de overdracht van gronden aan de initiatiefnemers van de grondenbank of dit budget te maken heeft met de reguliere verkopen die door de VLM gebeuren binnen een grondenbank (gronden worden verkocht in het kader van een ruil of als ze niet behoren tot het project-/zoekgebied). De doorrekeningen van kosten en opbrengsten, de afrekeningen van vooruitbetalingen bij overdracht van gronden, het doorrekenen van kosten en opbrengsten en de eindafrekening van een grondenbank zijn niet voorzien in de begroting.

Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

In de aanpassing van de ontwerpbegroting 2018 van de VMSW is 7,9 miljoen euro opgenomen onder ESR-code 46.10. In de memorie van toelichting (p. 134) staat een ander bedrag nl. 8,0 miljoen euro. Volgens de VMSW is dit laatste bedrag foutief opgenomen in de toelichting omdat de compensatie uit de pool der parastatalen 0,2 miljoen euro bedraagt en niet 0,3 miljoen euro zoals vermeld op pagina 134 van de toelichting.

5 Toelichtingen

5.C. Beleidsdomein Financiën en Begroting

Toelichting gewestelijke belastingen

De kwaliteit van de informatie met betrekking tot de gewestelijke belastingen verstrekt in de algemene toelichting en de programmatoelichting is er de laatste jaren op vooruitgegaan, met meer kwantitatieve informatie in de toelichting over de factoren die van belang zijn voor het uiteindelijk geraamde bedrag. Dat neemt niet weg dat er soms nog verbetering mogelijk is. In vergelijking met de begrotingsaanpassing 2017 ontbreken dit keer de realisatiecijfers van het voorgaande begrotingsjaar in de tabellen met kredietevoluties van de programmatoelichting FB. Hoewel die bedragen terug te vinden zijn in de algemene toelichting, zou de opname ervan in de programmatoelichting de overzichtelijkheid bevorderen.

5.E. Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (Hermesfonds)

De cijfers in de toelichting komen niet altijd overeen met de cijfers in de begrotingstabel.

Site-Ontwikkeling Vlaanderen

De toelichting bij de begroting van Site-Ontwikkeling Vlaanderen is niet toegevoegd. Nochtans wordt in de algemene toelichting geduid op een belangrijke daling van de uitgaven met 8,6 miljoen euro. (- 8,5 miljoen euro aan de ontvangstenzijde).

5.F. Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Algemene toelichting

In de "Detailtabel netto-beleidsruimte" (tabel 1-4) van de algemene toelichting wordt voor de *universiteiten en hogescholen* zowel voor de beleids- als de betaalkredieten een bedrag opgenomen van 94,5 miljoen euro. Dit bedrag kon niet worden samengesteld.

In de algemene toelichting wordt gesteld dat "*naast de bijstelling voor constant beleid werden er voor het loonmodel volgende eenmalige impulsen voorzien:*

- *een bijstelling van 1,2 miljoen euro voor de afbouw van lesopdrachten voor directeurs;*
- *een bijstelling van 1,4 miljoen euro voor het gelijkschakelen van de lonen van directeurs in het basisonderwijs."*

Het betreft hier geen eenmalige middelen, maar **recurrente** middelen.

Er wordt ook gesteld: "*de betaalluitgaven van AGION stijgen met 7,1 miljoen euro ten opzichte van BO 2018, dit ten gevolge van actualisatie betaalkalender."*

Dit bedrag kan niet aangesloten worden met de toelichting verschaft bij het beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

In tabel 1-4 wordt voor de actualisatie van de betaalkredieten voor de betaalkalender onderwijsinfrastructuur AGION een bedrag van 6,9 miljoen euro opgenomen. Dit bedrag stemt niet overeen met de toelichting van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming (6,6 miljoen euro).

Programmatoelichtingen

Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand

Voor deze vereniging werd geen toelichting opgenomen in de programmatoelichting van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

5.J. Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

Algemene toelichting - transitiepremie

De algemene toelichting vermeldt dat de begrotingsaanpassing 2018 voor de transitiepremie, die 45-plussers naar zelfstandige activiteiten moet begeleiden, voor het eerst 8,7 miljoen euro bijkomende middelen uittrekt, die vrijkomen door de uitdovende werkhervattingsstoelag. Die premies kwamen echter al voor in de initiële begroting 2018 op het begrotingsartikel JBo-1JDG2CE-WT *Transitie van werkloosheid naar betaalde arbeid – Werkhervattingsstoelag* en werden in de aangepaste begroting 2018 alleen overgeheveld naar het nieuwe begrotingsartikel JBo-1JDG2CJ-WT *Werking en toelagen – Transitie van werkloosheid naar betaalde arbeid – Transitiepremie*. In tegenstelling tot wat de toelichting laat geloven, gaat het hier dus niet om nieuwe beleidskredieten, maar om een transfert tussen begrotingsartikelen.

5.P. Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur

PHo-1PKC2PA-PR – Provisies – Facilities – uitbating gebouwen, onderhoud gebouwen en logisiek

Er is een tegenstrijdigheid tussen de programmatoelichting en het document “Overzicht begrotingsfondsen BGC 2018” dat als bijlage gevoegd wordt bij het ontwerp van decreet tot aanpassing van de middelenbegroting 2018. In de programmatoelichting staat bij het uitgavenartikel PHo-1PKC2PA-PR dat wegens de daling van de dotatie uit het Klimaatfonds, de bij de begrotingsopmaak 2018 voorziene desaffectatie van 0,4 miljoen euro wordt geschrapt. Het bedrag op het uitgavenartikel PHo-1PKC2PA-PR in de algemene uitgavenbegroting wordt overeenkomstig aangepast. In het document “Overzicht begrotingsfondsen aangepaste begroting 2018” is die schrapping niet doorgevoerd.

5.Q. Beleidsdomein Omgeving

De cijfers betreffende de beleids- en betaalkredieten van het beleidsdomein Omgeving in de algemene toelichting van de aangepaste begroting 2018 en de programmatoelichtingen van de aangepaste begroting 2018 komen niet overeen.

Klimaatfonds

Op het begrotingsartikel QBo-1QCH4IB-WT worden de klimaatuitgaven betaald voor de maatregelen die niet lopen via een interne stroom van het Klimaatfonds naar een andere entiteit, internationale klimaatfinanciering en de eventuele aankoop van emissierechten. In de toelichting is er sprake van een betaalkrediet van 5,81 miljoen euro naast een verhoging van 75,5 naar 105,8 miljoen euro aan verbintenissen via dit krediet en de dotaties aan de andere entiteiten. De toelichting verstrekt geen nadere duidelijkheid omtrent de initiële voorziene en bijkomende verbintenissen.

Beleidsveld Wonen

In de memorie van toelichting is geen enkele informatie opgenomen (nieuw beleid, herverdelingen, ...) waarvoor het resterende saldo op begrotingsartikel QFo-1QDC2TC-PR gaat gebruikt worden. (8,3 miljoen euro VAK en 7,3 miljoen euro VEK).

Diverse

- Bij de korte inhoud van het begrotingsartikel QBo-1QCH2JV-IS wordt in de toelichting gesproken over 'VLM' als dotatieontvanger ipv OVAM.
- In de toelichting wordt vermeld dat 72 duizend euro VAK en VEK wordt gecompenseerd wordt naar QBX-1QCH2OB-WT ter financiering van het UNECE-project "Land-Use Planning and Industrial Safety". Zoals uit de tabel betreffende de compensaties blijkt, moet dit QBX-3QCH2OB-WT zijn.
- In de toelichting wordt vermeld dat de loonontvangsten voor rekening van de EU-cofinancieringsprojecten van ANB (0,8 miljoen euro) binnenkomen via artikel QDo-1QCHTFC-OW. Deze ontvangsten werden bij de initiële begroting 2018 reeds op dat artikel begroot. Vermits het ontvangsten betreft wordt wellicht QDo-9QCHTFC-OW – ontvangsten werking en toelagen – natuur en biodiversiteit – de milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: natuur (Fonds EU Cofinanciering) bedoeld.
- De kredietevolucie voor compensatie bij begrotingsartikel QBX-3QCH2OA-WT sluit niet aan met het vermelde inhoudelijke overzicht van de kredietevolucie. Er wordt globaal een compensatie vermeld van 145 duizend euro VAK en 154 duizend euro VEK terwijl in de inhoudelijke kredietevolucie een totaalbedrag van 286 duizend euro VAK en 295 duizend euro VEK wordt vermeld.
- Er wordt geen verklaring gegeven van de vermindering van het VAK/VEK budget met - 15 duizend euro van het type 'andere bijstellingen'.
- In de toelichting wordt verkeerdelijk begrotingsartikel QEO-1QEBTKE-OI vermeld terwijl het QEO-9QEBTKE-OI zou moeten zijn.